

Citiți lecția din manual: *Studiu de caz: Idei politice în lumea românească interbelică.*

Studiu de caz: Idei politice în lumea românească interbelică

1. Partidele politice democratice

- 1919-1938 - democrația românească s-a maturizat: constituție modernă, separația puterilor în stat, vot universal (masculin), partide politice și o presă liberă;

- după Marea Unire din 1918 sistemul partidelor politice din România a suferit modificări importante:

I. Partidul Conservator: a dispărut, ca urmare a introducerii votului universal și a reformei agrare.

II. Partidul Național Liberal: și-a continuat activitatea, sub conducerea familiei Brătienilor. Guvernare: 1918-1919, 1922-1926, 1927, 1927-1928, 1933, 1934, 1934-1936 și 1936-1937.

III. Minoritățile etnice din România și-au creat partide proprii: Partidul Maghiar, Uniunea Maghiară, Partidul German, Partidul Popular Șvăbesc, Partidul Evreiesc și Uniunea Evreilor.

IV. Au apărut partide politice noi:

a. 1918 - P.P. (Partidul Poporului): liderul formațiunii de dreapta a fost generalul Alexandru Averescu. Gruparea politică a reprezentat interesele țărănimii și a micii burghezii, urmărind dezvoltarea generală a României interbelice. Guvernare: 1918; 1920-1921; 1926-1927;

b. 1918 - P.Ț. (Partidul Țărănesc): liderul formațiunii de stânga a fost Ion Mihalache. A reprezentat interesele țărănimii, urmărind dezvoltarea economică prin intermediul agriculturii;

c. 1926 - P.N.Ț. (Partidul Național Țărănesc): s-a format prin fuziunea dintre P.Ț. și Partidul Național Român din Transilvania, condus de Iuliu Maniu. Deviza partidului a fost una a „*porților deschise*”. Liderii formațiunii de centru-stânga au fost Alexandru Vaida-Voevod, Iuliu Maniu și Ion Mihalache. Gruparea politică a reprezentat interesele țărănimii și a unei părți a intelectualității, susținând realizarea statului țăărănesc, bazat pe agricultură. Guvernare: 1928-1930, 1930-1931 și 1932-1933;

d. 1927 - P.S.D. (Partidul Social Democrat): principalul lider al formațiunii de stânga a fost Constantin Titel Petrescu. A reprezentat interesele muncitorimii industriale, urmărind democratizarea țării și tranziția spre o societate socialistă. Partidul a dirijat activitatea sindicatelor.

2. Partidele politice extremiste

I. 1921 - P.C.d.R. (Partidul Comunist din România): politica partidului a fost dictată de U.R.S.S. Conform programului partidului, România a fost considerată un stat multi-național, creație a imperialismului occidental. Liderii formațiunii de extremă stânga au fost Gheorghe Cristescu și Ștefan Foriș. Gruparea politică a reprezentat interesele muncitorimii, urmărind transformarea României într-un stat comunist, după modelul U.R.S.S. (Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste).

II. 1923 - L.A.N.C. (Liga Apărării Național-Creștine): liderul formațiunii de extremă dreapta a fost Alexandru C. Cuza. A reprezentat interesele studențimii și a unei părți a intelectualității, având o orientare naționalistă și antisemită (împotriva evreilor).

III. 1927 - Legiunea Arhanghelului Mihail (1934: Totul pentru Țară): s-a format prin scindarea de L.A.N.C. Liderii formațiunii de extremă dreapta au fost Corneliu Zelea Codreanu și Horia Sima. Partidul a reprezentat interesele clerului ortodox, studențimii și a unei părți a intelectualității, având o orientare naționalistă, antisemită și anticomunistă, militând pentru instaurarea unui regim totalitar (statul național-legionar), după modelul nazist. Guvernare: 1940-1941.

IV. 1935 - P.N.C. (Partidul Național-Creștin): a apărut prin fuziunea dintre L.A.N.C. și P.N.A. (Partidul Național Agrar), condus de Octavian Goga, noua formațiune politică de extremă dreapta fiind condusă de Alexandru C. Cuza și Octavian Goga. Formațiunea, naționalistă și antisemită, s-a dorit a fi promonarhică și o alternativă la mișcarea legionară. Guvernare: 1937-1938.

V. 1938 - F.R.N. (Frontul Renașterii Naționale): creația regelui Carol al II-lea, a fost primul partid de masă din România. Liderii formațiunii de extremă dreapta au fost regele Carol al II-lea, Armand Călinescu, Gheorghe Argeșanu și Constantin Argetoianu. Guvernare: 1938-1940.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

<https://www.youtube.com/watch?v=yv-QRh0ycqU>

<https://www.youtube.com/watch?v=AAGSs5u98K8>

Fișă de lucru: Studiu de caz: Idei politice în lumea românească interbelică

Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți cerințelor:

„Intelectualii preocupați de dezvoltarea țării lor au format două grupuri largi, care pot fi desemnate sub numele de europeniști și tradiționaliști. Primii au tratat România ca parte componentă a Europei și au insistat că ea nu a avut de ales, că a trebuit să urmeze calea dezvoltării economice și sociale, bătută deja de Occidentul urbanizat și industrializat. Pe de altă parte, tradiționaliștii au subliniat caracterul agrar al României și au căutat modele de dezvoltare bazate pe moștenirea sa socială și culturală unică.”

(Mihai Bărbulescu, Denis Deletant, Keith Hitchins, Șerban Papacostea, Pompiliu Teodor, *Istoria României*)

Completați, pe baza textului, tabelul de mai jos, în care să notați principiile europeniștilor și cele ale tradiționaliștilor. Precizați două deosebiri între acestea.

Principii europene	Deosebiri	Principii tradiționaliste
ȘCOALA COOL EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT		

BIBLIOGRAFIE:

1. Soare, Aurel Constantin, Cojocaru, Daniela Ana, Grozav, Gabriel, Pavelescu, Alina, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Art Klett, București, 2020.
2. Stoica, Stan (coordonator), Băluțoiu, Valentin, Becheru, Dragoș Sebastian, Bilcea, Valentina, Bondar, Ancuța, Grecu, Maria, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura CD Press, București, 2020.
3. Gheorghe, Maria Mariana, Săvuță, Irina Ema, *Istorie: Manual pentru clasa a VIII-a*, Editura Litera, București, 2020.
4. Bărbulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, Editura Corint Educațional, București, 2014.
5. Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2008.
6. Hitchins, Keith, *România: 1866-1947*, Editura Humanitas, București, 2017.
7. Guida, Francesco, *România în secolul XX*, Editura Cartier, Chișinău, 2019.
8. Guida, Francesco, *Cealaltă jumătate a Europei: de la Primul Război Mondial până în zilele noastre*, Editura Humanitas, București, 2023.
9. Scurtu, Ioan, *Civilizația românească interbelică (1918-1940)*, Editura Fundației România de Măine, București, 2008.
10. Sandu, Traian, *Istoria Gărzii de Fier: un fascism românesc*, Editura Cartier, Chișinău, 2016.

